

HÍRVIRÁG

2016. év 1. szám

*Kedves MKKSZ nyugdíjas tagok!
Kedves nyugdíjas közösségek!*

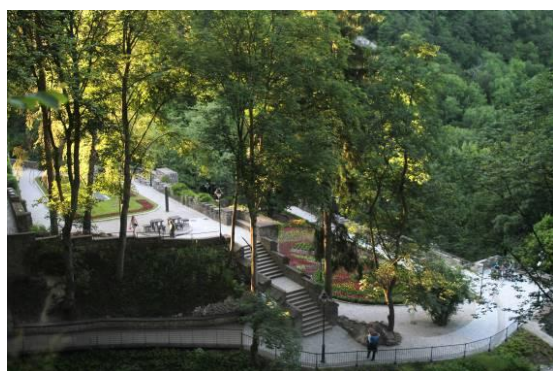
A Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezete Országos Nyugdíjas Tanácsa (MKKSZ ONYT) szeretné bemutatni tagjainak, a nyugdíjas közösségek életét és hírt adni a hasznosan eltöltött szabadidős programjaikról. A színes életképek reményeink szerint kedvet csinálnak ahhoz, hogy a jó példát követve egyre többen csatlakozzanak nyugdíjas szervezetekhez. Kérjük, küldjete e-mailen a [szervezo5@gmail.com] címre minél több beszámolót, fotót, történetet, hogy azokat hasznos tudnivalókkal kiegészítve, közre adhassuk tagjaink számára. Köszönettel,

Tóthné Merth Bernadette

MKKSZ ONYT Alelnök

A Magyar Államkincstár Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Nyugdíjas Egyesületének életéből szemezgetünk és ajánlunk Magyarországi gyöngyszemeiből néhányat. Az egyesület vezetője Négyesi Miklósné szervezésében 2015. májusában ellátogattak néhány olyan helyre, amelyeket nyugodt szívvel ajánlanak más közösségeknek is, mert szép, érdekes és magyar. Az Egyesület nyugdíjas tagjai valamennyien MKKSZ tagok.

Megnézték a nem rég újjávarázsolt Lillafüredi függőkertet a Palotaszálló mellett.

A Lux Kálmán tervei alapján 1927–30 között épült Palotaszálló alatti hegyoldalt függőkert-szerűen alakították ki, amely lépcsőzetesen ereszkedik alá az Anna-mésztufabarlang bejáratához. A megújult függőkert immár eredeti pompájában csábítja hosszú sétákra a természet, a romantika és a művészetek szerelmeseit. A szálló alatti hegyoldalban meghúzódó csodálatos kert minden látogató számára biztosítja a könnyed kikapcsolódás élményét. A teraszrészek mindegyike a helyi

hagyományokat megőrizve, azt felelevenítve tematikus tartalmat és egyben új kertészeti megjelenést kapott.

MKKSZ - Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezet
ORSZÁGOS NYUGDÍJAS TANÁCS

1146 Budapest, Abonyi u. 31. Telefon: 3384-002 Telefax: 3384-271
E-mail: mkksz@mkksz.org.hu Internet: www.mkksz.org.hu

Miskolcra az erdei kisvasúttal érkeztek meg.

Az erdészet épített 1920-tól a Lillafüredi kisvasutat (keskeny nyomtávú vasúti vonalat), elsősorban teherszállítási céllal, de ma már turisztikai célokra használják. Évente több mint 200 ezer utas vált jegyet, hogy a hegyoldalban haladó vonatból tekintse meg a Szinva-patak völgyébe szorult Hámor községet, áthaladjon a mélyvölgyi viadukton, egy rövid alagút után megérkezzen Lillafüredre, majd egy újabb alagút után tovább kanyarogjon magasan a Hámori-tó fölött, az Óskohó előtt, majd a Garadna völgyében továbbhaladva elérje Garadna végállomást.

A megújult függőkertek szépségéhez azt gondoljuk József Attila legszebb szerelmes verse illik!

József Attila - Óda. /Lillafüredi Függőkertek/ (részlet)

**Nézem a hegyek sörényét -
homlokod fényét
villantja minden levél.
Az úton senki, senki,
látom, hogy meglebbenti
szoknyád a szél.
És a törékeny lombok alatt
látom előrebicccenni hajad,
megrezzenni lágy emléidet és
- amint elfut a Szinva-patak -
ím újra látom, hogy fakad
a kerek fehér köveken,
fogaidon a tündér nevetés.**

(fotó: József Attila szobránál)

**Óh mennyire szeretlek téged,
ki szóra bírtad egyaránt
a szív legmélyebb üregeiben
cseleit szövő, fondor magányt
s a mindenséget.
Ki mint vízesés önnön robajától,
elválsz tőlem és halkán futsz tova,
míg én, életem csúcsai közt, a távol
közeliében, zengem, sikoltom,
verődve földön és égbolton,
hogyan szeretlek, te édes mostoha!**

MKKSZ - Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezet
ORSZÁGOS NYUGDÍJAS TANÁCS

1146 Budapest, Abonyi u. 31. Telefon: 3384-002 Telefax: 3384-271
E-mail: mkksz@mkksz.org.hu Internet: www.mkksz.org.hu

Útjuk **Bükkszentkeresztre** vezetett ahol láthatták a híres füves ember, Szabó Gyuri bácsi gyógynövénykertjét.

A bükkszentkereszti füvesember ősi gyógyító család sarja, huszonegyedik a generációk sorában. Több száz év tudását, hagyományait folytatja. Nagymamájától, a javasasszonytól örökölt ismereteit ma is eredményesen kamatoztatja. A bükki környezet által kínált természetes élővilágból 150 féle gyógynövényt ismer és használ.

Minden bajra van orvosság

Gyuri bácsi vallja, hogy szinte mindent meg lehet gyógyítani. „Gyógyszeripar csak kétszáz éve van, előtte növényeket használtak” – hangoztatta. A füvesember szerint a növények rengeteg mindenre jók, hatóanyaguk többféle gyógyhatással bírhat. Gyuri bácsi zsákjában minden problémára akad valami, szinte beleszédül az ember a kínálatba

Majd egy kellemes séta után elértek a **Boldogasszony köve** nevű sziklához.

BOLDOGASSZONY KÖVE - A GYÓGYÍTÓ ENERGIA

A Bükk hegység keleti részén, Bükkszentkereszten található a gyógyító kövek, köztük Boldogasszony köve is. A kő gyógyhatásának a helyiek, Szűz Mária energiáját tulajdonítják. Itt nem csak a kövek sugározzák a gyógyító energiát, hanem az erdő fái is.

BOLDOGASSZONY KÖVÉNEK LEGENDÁJA

A helybeliek elbeszélése szerint a legenda úgy szól, hogy Szűz Mária,

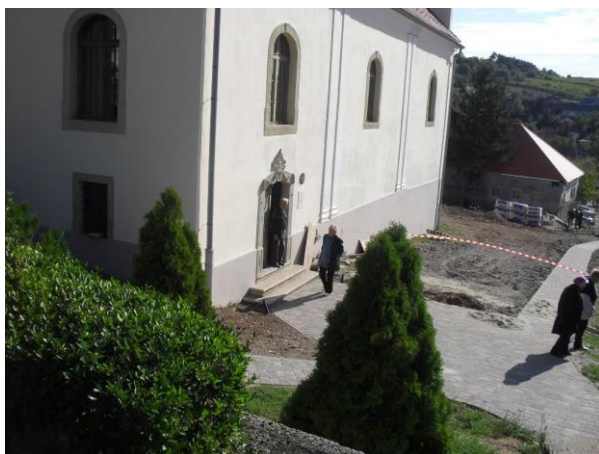
Jézus halála után a világban zarándokolt és eljutott Bükkszentkeresztre is, amit akkor még Újhutának hívtak. Az erdő mellett elhaladva leült egy kőre pihenni. A kő megpuhult alatta és felvette testének formáját. Azóta a kő és a környéke, gyógyító energiával bír.

MKKSZ - Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezet
ORSZÁGOS NYUGDÍJAS TANÁCS

1146 Budapest, Abonyi u. 31. Telefon: 3384-002 Telefax: 3384-271
E-mail: mkksz@mkksz.org.hu Internet: www.mkksz.org.hu

Az év második felében, szeptemberben a kis csapat újra felkerekedett és elsőként Mádra látogattak. **Mád település** a Tokaji borvidék területén található, Szerencstől 10 kilométerre. A terület már az őskortól lakott volt, erre utalnak a Magyar Nemzeti Múzeumban őrzött bronzkori edénymaradványok is. Maga a település a 13. században már létezett, tehát több mint 700 éves múltra tekint vissza.

(külön köszönet a csapatnak, hogy pont ide látogattak, mert különben soha nem ismertem volna meg a mádi zsidó történetét, amelyet a Hírlevél végén közzéteszek azok részére, akik szintén nem ismerik. Szerkesztő)

A MÁDI ZSINAGÓGA

A mádi zsinagóga belső tere a tóraolvasóval

Fehér Barnabás idegenvezető mesélt a templom történetéről

Egyes adatok szerint már 1771-ben volt a faluban zsidó templom, de az a gyönyörű barokk stílusú zsinagóga, amely több mint 150 éven keresztül szolgálta a mádi zsidókat, csak 1795-ben épült fel. Feljegyezték a krónikások, hogy a régi zsidó törvények szerint a nők, a gyerekek és férfiak hordták a köveket a környező hegyekből, bányákból az építkezéshez, hogy idegen kéz ne érintse őket. A stílus olasz mesterek kezét dicséri, belső harmóniáját a négy tartóoszlop biztosítja. Közepén kupola borul a tóraolvasó asztal fölé. Kívülről a barokk és a copf építészeti stílus harmonikus keveredése teszik egyikévé a legszebbeknek a magyarországi zsidó templomok közül.

A Zempléni körút következő állomása Golop. A település a **Golopy család** ősi fészke volt. Megnézték a régi **Vay-kastélyt**, amely 1590 táján épült reneszánsz stílusú emeletes épület, a két átellenes sarkán saroktoronnyal. A **Golopi Gáspár**, akkori Abaúj vármegyei alispán által épített épületen - és elsősorban a két kiugró saroképítmény alsó szintjein - védelmi berendezéseket, egyszerű lőréseket tártak fel. A legkorábbi kapubejárat elhelyezése és kiképzése is védelmi szándékra utal.

MKKSZ - Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezet
ORSZÁGOS NYUGDÍJAS TANÁCS

1146 Budapest, Abonyi u. 31. Telefon: 3384-002 Telefax: 3384-271
E-mail: mkksz@mkksz.org.hu Internet: www.mkksz.org.hu

A kastély a Golopiak kihalásával az Ibrányi, majd a Vay család kezére jutott és egészen 1945-ig használták. 1963-ban az épület leég, de csak részleges helyreállítás történt a tűzvész után. Mai fedélszéke emeleti betonfödéme, az 1980-as évek elején megkezdett, de félbemaradt helyreállítás során készült. Ekkor került sor kisebb léptékű régészeti kutatásra is, mely tisztázta eredeti formáját és építéstartótnetének főbb szakaszait.

Útjuk során betértek Monokra a Kossuth házba

Kossuth Lajos életéből nagyon rövid időszakot töltött Monokon. 1802 szeptember 19.-én látta meg a napvilágot, és már 1803 tavaszán Olaszliszkára költözött családjával. A község közepén, a hajdani Nagy-kút-parton áll Kossuth Lajos szülőháza. A falu legismertebb épületét Andrassy István gróf építtette 1780–82 között. A középrizalitos, magassföldszintes, copf stílusú uradalmi tisztilak a régi udvarházak mintájára készült és a híres monoki kőművesek keze munkáját dicséri. A Kossuth-ház főépületének homlokzati tengelyében helyezték el híres szülöttjének emléktábláját 1911. május 27.-én. A bronz mellombormű alkotója Gárdos Aladár.

Kossuth Lajos szülőháza

Tovább utaztak Szerencsre, itt a **Rákóczi Várat** „ostromolták” meg.

A környék legfiatalabb vára az Árpád-házi uralkodók idején, eredetileg bencés kolostornak épült. Később a **Szapolyai János** és **Habsburg Ferdinánd** párthívei között zajló belháború során a János király táborához tartozó **Némethy Ferenc** tokaji várnagy elfoglalta a kolostort, a szerzeteseket kiűzte, majd nagy sietve erődöt épített a kolostor köveiből 1557-ben.

MKKSZ - Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezet
ORSZÁGOS NYUGDÍJAS TANÁCS

1146 Budapest, Abonyi u. 31. Telefon: 3384-002 Telefax: 3384-271
E-mail: mkksz@mkksz.org.hu Internet: www.mkksz.org.hu

1665-ben foglalták el a Habsburg csapatok, majd 1580-ban került egy elzálogosítás során **Rákóczi Zsigmond** tulajdonába, aki komoly építkezésbe kezdett – ennek a korszaknak köszönheti ma is meghatározó, reneszánsz kori képét –, hogy központjává válhasson birtokainak. A később erdélyi fejedelemmé is választott Rákóczi Zsigmond idején élte **aranykorát** Szerencs.

Tokaj felé került a csapat, de a **Tokaji borvidék** borospince sora most kimaradt a programból. A borvidék jelképe és egyik központja Tokaj városa, amely világhíre révén egész Magyarország jelképévé vált. A város több évszázados borászati hagyomány, különleges építészeti örökség és helyi hagyományok őrzője.

A **Paulay Ede Színházat** viszont megtekintették, amely 2008-ban nyitotta meg kapuit a nagyközönség előtt, mely nevét **Tokaj** szülöttjéről, **Paulay Ede** színész-rendező, színházigazgatóról kapta. A **színház** az egykori Zsinagóga és Serház épületével együtt alkotja **Tokaj Kulturális és Konferenciaközpontját**.

A színház megtekintése után egy kellemes hajóút várt a társaságra. A hajóról látni lehetett Tisza érintetlen szépségeit. Pazar látványt nyújt Tokajnál – különösen a Nagy-Kopasz-hegy oldalából nézve – a Tisza és a Bodrog találkozására.

Útban hazafelé megálltak a Szabolcsi Földvárnál

Ez a földvár, amelyről a magyar közvélemény jóformán semmit sem tud, a magyar nemzeti kincsek közé tartozik. Szabolcs megyének északi sarkában, Rakamazon felül van Tokajjal szemben, ez a kis pár száz főnyi lakosságú falucska: maga a falu a földvár lejtőjén van megtelepülve. Az alföldi földvárak csaknem mind elenyésztek, s hogy ez ma is megvan, megbecsülhetetlenné teszi ezt a különös építményt.

MUDRÁNY-KÚRIA

a kirándulás utolsó állomása

A kúria XVIII. század végi késő barokk épület. A XIX. század közepén a konyha és a zárt előtér kivételével valamennyi helyiség mennyezetét hun és magyar fejedelmek, királyok festett mellképeivel díszítették.

A zárt előtér nagyméretű olajképeit - a honfoglaló vezérek életnagyságú alakjaival - Wrabetz Ferenc cseh vándorfestő készítette eredetileg a nagykállói vármegyeháza számára. A kúriát a XIX. század végétől egészen 1978-ig református lelkészlakként használták.

A Magyar Államkincstár Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Nyugdíjas Egyesületének valamennyi tagja hasznosnak és nagyon kellemesnek értékelte mindkét kirándulást. További szép programokat kívánunk nekik.

A HÍRLEVÉL MELLÉKLETE

A MÁDI ZSIDÓ LEGENDÁJA

Ott vagyok, ahol a mádi zsidó, avagy egy közmondás „igaz” története

„... Abban az időben, amikor történetünk kezdődik, még nem száguldoztak autók Mád utcáin, kerékpár se igen volt még. Az asszonyok nagy része gyalog vitte eladni való portékáját a szerencsi piacra, s akinek messzebb volt elintéznivalója, a négy környékbeli város valamelyikében netán Kassán, azt Mezőzomborról és Mezőzomborig vitte a vonat. Nagy szerepe volt a lovas szekérnek, s becsülete a komoly, megbízható fuvarosnak. Sok gazdának volt lova is, szekere is, a szőlő- és földművelésben ezek voltak a gépek elődei.

Ilyen lovas, szekeres ember volt a mi hősrünk is. Izraelita volt. Nem volt akkor ebben semmi különös, hiszen évszázadok óta együtt élt itt több felekezet. Az ország ezen északkeleti vidékén szinte minden településen volt zsinagóga, s legalább három, négy torony mutat az ég felé. Komoly történelmi okai vannak ennek a sokszínűségnek. Voltak hátrányai, előnyei. Összehozott, elválasztott embereket, családokat, sok megkülönböztetésnek, villongásnak lehetett oka. De az értékes embereket, jó szakmunkásokat nem eszerint osztályozták. Mindenki tudta, a hitbéli ellentéteken túl is, hogy ki a jó szakember, a megbízható munkatárs, kire lehet és érdemes számítani.

Így volt ez a fuvarosokkal is. A mádi zsidó fuvarosnak jó híre volt. Sokszor hívták hosszabb rövidebb utakra. Pontosan és hiba nélkül teljesítette a rábízottakat, lehetett vele komolyan

MKKSZ - Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezet

ORSZÁGOS NYUGDÍJAS TANÁCS

1146 Budapest, Abonyi u. 31. Telefon: 3384-002 Telefax: 3384-271

E-mail: mkksz@mkksz.org.hu Internet: www.mkksz.org.hu

beszélni, de lehetett tréfálkozni is. Ismerte Mádon mindenki, volt munkája bőven, s otthon vagy a fogadóban, ahová betért hosszabb utak során megpihenni, szívesen szót váltottak vele azok is, akik közelebbről nem ismerték.

A közmondássá változott történet egy késő novemberi napon esett meg. A község lakossága túl volt már a szüret nehezen, de még akadtak kisebb elintéznivalók a kádárnál, a különféle ügyfeleknél, egyszóval volt még egy csomó dolog, amit a tél beállta előtt el kellett intézni. A mi hősünk is kapott megbízatást. Talán Zomborra vagy Tarcalra kellett elmennie, nem tudható biztosan. Egy bizonyos csak, hogy nem Tállya felé készült indulni. Hajnalban kelt. Egy kis papramorgó és kevés harapnivaló után, elvégezve a ló és a szekér körüli tennivalókat, hóna alatt az ostorral, zsebében elmaradhatatlan pipájával útnak eredt. Sötét volt még, alig járt ember az utcákon. Csípős hideg volt. Legjobb ilyenkor felvenni a jó meleg kabátot és beleburkolózni a kellemes pipafüstbe. Ismerte a lovát, tudta, hogy rábízhatja az utat, a tempót. Nem lesz semmi hiba. A község szélén köszöntötték egymást hasonló korán kelővel, aztán a Mezőzombor felé tartó egyenes úton elcsendesedett minden, elbóbiskolt a gazda is, s a lovacska csendes békességgel poroszkált.

Így értek el a zombori kettős csárdáig. Nevezetes hely volt ez a maga idejében. Sok minden megtörtént ott. Lehetett csendesen iszogatni, köttettek nagyüzletek, s mikor a vigyázók nem látták, gazdát cseréltek némi lopott holmik is. Néha helyet adott a bujdosóknak, de, mint mondják, pincéjében nemcsak elbújni lehetett, hanem örökre elveszni is. Néhány évtizede még én is láttam romjait, mára már semmi nem utal rá a szépen gondozott tájon, csak a hírét őrzi az öregek emlékezete.

Ezen a mondott hajnalon vidám legények léptek ki éjszakai mulatozás után az ivóból. Azonnal észrevették a rájuk szembe jövő ismerős szekeret. Mikor az is nyilvánvalóvá lett előttük, hogy alszik a gazda, elcsendesedtek, s némi pusmogás után óvatosan megfordították a kordét. A gondos és precíz munka végeztével ellenőrizték, változatlan-e minden, alszik-e a gazda, nyugodt-e a ló, s miután mindent rendben találtak, elindították a szekeret Mád felé. Vissza. A lovacska továbbra is a megszokott tempóban lépegetett, egészen a neki olyan kedves kapuig, ami mögött várt rá a nyugalmas istálló. Itt aztán megállt, zökkentve egyet ezzel a megállással a szekéren.

Erre aztán felébredt a gazda és csodálkozva szétnézett. Eltűnt a félhomály, reggel lett, megélnkültek az utcák, egyre többen mentek el a fuvaros háza előtt is. Érdeklődéssel nézték, honnan jöhet ilyen korán a szomszéd, vajon mi volt a dolga és merre járt, aztán hamarosan kiderült, hogy dolgavégetlenül került oda vissza, ahonnan hajnalban elindult.

Természetesen gyorsan híre ment az esetnek. Mint az lenni szokott, minden mesélő a szája íze szerint adta tovább, ezért útjában sokat változott a történet. Volt olyan, aki szerint szó se volt itt csintalan fiatalokról, az öreg tehet az egészről, mert nehezen gyulladván meg a pipája, megfordította a szekeret, hogy jobban menjen a művelet. A sok küszködés végeztével aztán elfelejtette visszafordítani.

Jöttek a hosszú téli esték, társas összejöveteleken sok megtörtént esemény visszaidézése során ez az eset is újra és újra elmesélésre került, mindig újabb változatokkal kiegészítve. Telt, múlt az idő, elhalványodott a történet. Meghaltak a csínytevők, akivel az eset történt, meg akik szemlélői voltak. De a mondás megmaradt. Bejárta az országot, s ez a bizonyos mádi ember mindenki ismerősévé lett.

Aki sok fáradságot szánt, sok időt fordított egy nagyon fontosnak vélt ügyére, ami végül nem sikerült, az eredményt ma is így összegzi: **na, ott vagyok, ahol a mádi zsidó.**

MKKSZ - Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezet
ORSZÁGOS NYUGDÍJAS TANÁCS

1146 Budapest, Abonyi u. 31. Telefon: 3384-002 Telefax: 3384-271
E-mail: mkksz@mkksz.org.hu Internet: www.mkksz.org.hu

